

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การโฆษณามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน ผู้ผลิตสินค้าใช้การโฆษณาเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับสินค้า ตลอดจนการใช้เทคนิคและกลวิธีที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจ คล้อยตาม และจงใจให้ตัดสินใจซื้อสินค้า ในแต่ละวันเรามักจะพบเห็นโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ มากมาย เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือป้ายโฆษณา จนอาจกล่าวได้ว่าการโฆษณาได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ภาษาโฆษณามีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เนื่องจากข้อความที่ใช้ในการโฆษณามีจุดประสงค์หลัก เพื่อแนะนำหรือจงใจให้ผู้บริโภคซื้อสินค้า ดังนั้นผู้ผลิตสินค้าจึงจำเป็นต้องใช้หลักในการสร้างสรรค์โฆษณาที่ดี มีการนำเสนอที่น่าสนใจ ดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการในสินค้า และสามารถทำให้สินค้าเป็นที่รู้จัก น่าเชื่อถือ หรือน่าจดจำ โดยทั่วไปแล้วรูปแบบของโฆษณาอาจมีหลากหลายตามประเภทของสื่อ ซึ่งสื่อแต่ละประเภทต่างก็มีจุดเด่นในการนำไปใช้ที่แตกต่างกัน ในบรรดาสื่อต่าง ๆ สื่อที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันก็คือใบปิดโฆษณา (Poster) เนื่องจากใช้ต้นทุนในการผลิตต่ำ สามารถครอบคลุมไปได้ทุกที่และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้เป็นรายบุคคล ดังนั้นใบปิดโฆษณาจึงเป็นสื่อที่นิยมนำไปใช้ในธุรกิจ องค์กร หรือกิจกรรมต่างๆ มากมาย

ในธุรกิจภาพยนตร์ ภาพยนตร์เป็นสิ่งที่ให้ความบันเทิงแก่สังคมไทยมาเป็นเวลาช้านาน การที่ภาพยนตร์แต่ละเรื่องจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน องค์ประกอบด้านหนึ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของภาพยนตร์คือการโฆษณา ใบปิดหนึ่งเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในธุรกิจภาพยนตร์ เนื่องจากมีองค์ประกอบที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้เป็นอย่างดี ทั้งภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม และข้อความเชิญชวนให้ไปชมภาพยนตร์ จากการศึกษาของสง่า กำจัด (2546) ได้ศึกษาวรรณกรรมคำโปรยในใบปิดหนัง ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ข้อความที่ปรากฏในใบปิดหนังเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ ซึ่งในปัจจุบันผู้สร้างภาพยนตร์จะให้ความสำคัญกับวรรณกรรมคำโปรยในใบปิดหนังเทียบเท่ากับชื่อเรื่องของภาพยนตร์

โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจภาพยนตร์ในสหรัฐอเมริกา ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดการค้าภาพยนตร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก โดยมีฮอลลีวูดเป็นศูนย์กลางการผลิตภาพยนตร์ที่มีชื่อเสียง (เขาวนันทน์ เภฏฐรัตน์, 2534) ในแต่ละปีสหรัฐอเมริกามีภาพยนตร์ที่เข้าฉายจำนวนมากส่งผลให้ธุรกิจภาพยนตร์มีการแข่งขันสูง การที่ภาพยนตร์แต่ละเรื่องจะประสบความสำเร็จนั้นผู้สร้างภาพยนตร์จำเป็นต้องใช้เทคนิคและกลวิธีการนำเสนอที่แปลกใหม่ ตื่นตาตื่นใจ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาข้อความโฆษณาที่ปรากฏในใบปิดหนังที่ทำรายได้สูงสุด 10 อันดับของสหรัฐอเมริกาโดยเลือกที่จะศึกษาใบปิดหนัง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ถึงปี พ.ศ. 2550 เนื่องจากเป็นช่วงที่ธุรกิจภาพยนตร์มีการเฟื่องฟูและแนวโน้มในการขายตั๋วสูงขึ้น ตามลำดับ (ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์, 2550) อย่างไรก็ตามใบปิดหนังเป็นสิ่งพิมพ์ที่มีขนาดเล็กและมีพื้นที่จำกัด ข้อความที่ปรากฏในใบปิดหนังจึงต้องได้รับการกลั่นกรองมาเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะศึกษาลักษณะการใช้วลีและประโยคที่แสดงกลวิธีการนำเสนอในใบปิดหนัง เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้บริโภคให้ไปชมภาพยนตร์ในช่วงเวลาที่ภาพยนตร์เข้าฉาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประเภทวลีที่แสดงให้เห็นถึงกลวิธีการนำเสนอในใบปิดหนัง
2. เพื่อศึกษารูปแบบประโยคที่แสดงให้เห็นถึงกลวิธีการนำเสนอในใบปิดหนัง
3. เพื่อศึกษาโครงสร้างประโยคที่แสดงให้เห็นถึงกลวิธีการนำเสนอในใบปิดหนัง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะการใช้วลีที่ดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคในใบปิดหนัง
2. ทำให้ทราบถึงลักษณะการใช้ประโยคที่ดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคในใบปิดหนัง
3. ทำให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับใบปิดหนังในมุมมองของการโฆษณามากขึ้น
4. การศึกษานี้สามารถใช้เป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอนในวิชาที่เกี่ยวข้องแก่นิสิต นักศึกษา หรือผู้ที่สนใจในการทำใบปิดหนัง

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อความที่ปรากฏในใบปิดหนังของภาพยนตร์ที่ทำรายได้สูงสุด 10 อันดับของสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ถึงปี พ.ศ. 2550 จำนวนทั้งสิ้น 60 เรื่อง ดังต่อไปนี้

ภาพยนตร์ที่ทำรายได้สูงสุด 10 อันดับของสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. 2545 ได้แก่

Spider-Man, The Lord of the Rings: The Two Towers, Star Wars: Episode II-Attack of the Clones, Harry Potter and the Chamber of Secrets, My Big Fat Greek Wedding, Signs, Austin Powers in Goldmember, Men in Black II, Ice Age และ Chicago

ภาพยนตร์ที่ทำรายได้สูงสุด 10 อันดับของสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. 2546 ได้แก่

The Lord of the Rings: The Return of the King, Finding Nemo, Pirates of the Caribbean: The Curse of the Black Pearl, The Matrix Reloaded, Bruce Almighty, X2: X-Men United, Elf, Terminator 3: Rise of the Machines, The Matrix Revolutions และ Cheaper by the Dozen

ภาพยนตร์ที่ทำรายได้สูงสุด 10 อันดับของสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. 2547 ได้แก่

Shrek 2, Spider-Man 2, The Passion of the Christ, Meet the Fockers, The Incredibles, Harry Potter and the Prisoner of Azkaban, The Day After Tomorrow, The Bourne Supremacy, National Treasure และ The Polar Express

ภาพยนตร์ที่มีรายได้สูงสุด 10 อันดับของสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. 2548 ได้แก่

Star Wars: Episode III-Revenge of the Sith, The Chronicles of Narnia: The Lion the Witch and the Wardrobe, Harry Potter and the Goblet of Fire, War of the Worlds, King Kong, Wedding Crashers, Charlie and the Chocolate Factory, Batman Begins, Madagascar และ Mr. & Mrs. Smith

ภาพยนตร์ที่มีรายได้สูงสุด 10 อันดับของสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. 2549 ได้แก่

Pirates of the Caribbean: Dead Man's Chest, Night at the Museum, Cars, X-Men: The Last Stand, The Da Vinci Code, Superman Returns, Happy Feet, Ice Age: The Meltdown, Casino Royale และ The Pursuit of Happyness

ภาพยนตร์ที่มีรายได้สูงสุด 10 อันดับของสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. 2550 ได้แก่

Spider-Man 3, Shrek the Third, Transformers, Pirates of the Caribbean: At World's End, Harry Potter and the Order of the Phoenix, I Am Legend, The Bourne Ultimatum, National Treasure: Book of Secrets, Alvin and the Chipmunks และ 300

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ใบปิดหนังที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นใบปิดหนังของภาพยนตร์ที่ทำรายได้สูงสุด 10 อันดับของสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ถึงปี พ.ศ. 2550
2. ในกรณีที่ภาพยนตร์เรื่องเดียวกันจัดทำใบปิดหนังมากกว่า 1 แบบขึ้นไป ผู้วิจัยจะสุ่มเลือกใบปิดหนังมาวิเคราะห์เพียงแบบเดียว แม้ว่าจะมีข้อความที่ปรากฏในใบปิดหนังเหมือนกันหรือไม่ก็ตาม
3. ในกรณีที่ใบปิดหนังไม่ปรากฏข้อความโฆษณา ผู้วิจัยจะคัดเลือกใบปิดหนังที่ทำรายได้สูงสุดอันดับถัดไปที่มีข้อความโฆษณามาวิเคราะห์แทน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วลี (Phrase) หมายถึง กลุ่มคำที่มีใจความไม่สมบูรณ์ โดยอาจเป็นกลุ่มคำที่ไม่มีประธานหรือกริยา (สำราญ คำยิ่ง, 2536)
2. ประโยค (Sentence) หมายถึง กลุ่มคำที่มีใจความสมบูรณ์ ประกอบด้วย ภาคประธาน บอกให้ทราบว่า “ใคร” และมีภาคแสดงบอกให้ทราบว่า “ทำอะไร” นอกจากนั้นอาจมีส่วนขยายที่ทำให้ประโยคมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (คณัย ไชยโยธา, 2538)
3. การโฆษณา (Advertising) หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ จากผู้สร้างภาพยนตร์ไปยังผู้บริโภค เพื่อจูงใจให้ไปชมภาพยนตร์
4. ภาษาโฆษณา (Advertising Language) หมายถึง ข้อความ หรือรายละเอียดต่าง ๆ ที่ผู้สร้างภาพยนตร์ถ่ายทอดไปยังผู้บริโภค เพื่อแนะนำหรือเชิญชวนให้ไปชมภาพยนตร์
5. ใบปิดหนัง (Movie Poster) หมายถึง สิ่งตีพิมพ์ที่ผลิตขึ้นมาจำนวนมาก เพื่อบอกรายละเอียดเกี่ยวกับภาพยนตร์ เช่น ชื่อเรื่อง ผู้สร้างภาพยนตร์ ผู้กำกับ ดารา นักแสดง คำโปรย บรรทัดท้าย และสโลแกน โดยใบปิดหนังในการศึกษานี้จะต้องเป็นใบปิดหนังที่มีข้อความเชิญชวนหรือจูงใจให้ไปชมภาพยนตร์เท่านั้น
6. ภาพยนตร์ (Movie) หมายถึง การจำลองเหตุการณ์ เรื่องราว หรือจินตนาการที่แต่งขึ้น เพื่อให้ผู้ชมเกิดความบันเทิง เพติดเพลินใจ โดยเนื้อหาของภาพยนตร์สามารถแบ่งได้หลายประเภท เช่น ภาพยนตร์นิยายวิทยาศาสตร์ (Science Fiction & Fantasy) ภาพยนตร์บู๊ตต่อสู้ (Action) ภาพยนตร์ชีวิต (Drama) และภาพยนตร์ผจญภัย (Adventure) เป็นต้น